

ding, der ikke har de fornødne midler til sit underhold, skal hjemsendes.

Den foreslåede bestemmelse indebærer en præcisering af ordlyden i den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 18, hvorefter en opholdstilladelse bortfalder, når der af forsørgelsesmæssige grunde er truffet afgørelse om, at en udlænding, der ikke har de fornødne midler til sit underhold, skal hjemsendes.

Efter § 3, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik træffer de sociale myndigheder afgørelse om, hvorvidt en udlænding, der får behov for vedvarende hjælp, skal hjemsendes. Ved vedvarende hjælp forstås hjælp til forsørgelse, der er ydet mere end ½ år eller må påregnes at ville vare mere end ½ år, jf. § 3, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik. De sociale myndigheder kan dog ikke træffe afgørelse om hjemsendelse af en udlænding, der er statsborger i en EU/EØS-medlemsstat og efter fællesskabsretlige regler har ret til forsørgelse fra de danske myndigheder, eller om hjemsendelse af et familiemedlem til en sådan person, som efter fællesskabsretlige regler har ret til forsørgelse fra de danske myndigheder. Sådanne personer vil således ikke kunne hjemsendes efter de foreslåede regler, selv om de ikke kan forsørge sig selv.

Der kan heller ikke træffes afgørelse om hjemsendelse af en udlænding, hvis dette følger af aftale med andre stater eller internationale organisationer. Endvidere kan de sociale myndigheder ikke træffe afgørelse om hjemsendelse af en udlænding, som med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 7 år eller – for personer, der er omfattet af den nordiske konvention om social bistand og sociale tjenester – de sidste 3 år. Endelig kan personer, der er omfattet af den europæiske konvention om social og sundhedsmæssig hjælp af 11. december 1953 kun hjemsendes i henhold til bestemmelserne i denne konvention.

Bestemmelsen i udlændingelovens § 18 indebærer, at en opholdstilladelse bortfalder ex lege, når de sociale myndigheder har truffet afgørelse om hjemsendelse. Udlændingemyndighederne har således ingen indflydelse på, hvorvidt der indtræder bortfald.

Det forhold, at opholdstilladelsen bortfalder ex lege, indebærer, at udlændingemyndighederne indstiller behandlingen af en eventuel verserende sag om inddragelse eller nægtelse af forlængelse af den pågældende opholdstilladelse, herunder indstiller behandlingen af en eventuel klage over en afgørelse vedrørende inddragelse eller nægtelse af forlængelse af opholdstilladelsen.

Efter sin ordlyd har den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 18 alene direkte betydning for udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse.

Indenrigsministeriet (i dag Integrationsministeriet) har imidlertid antaget, at bestemmelsen tillige har virkning for udlændinge, der har ret til ophold her i landet uden en sådan tilladelse, herunder f.eks. nordiske statsborgere, der efter udlændingelovens § 1 har ret til ophold her i landet uden opholdstilladelse.

Højesteret har ved dom af 31. maj 2001 (UfR 2001.1875 H) tiltrådt denne retsopfattelse. Det følger således af dommen, som omhandlede en nordisk statsborger, der var fritaget for opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 1, at der efter formålet med og forarbejderne til bestemmelsen i udlændingelovens § 18 – jf. betænkning nr. 968/1982, s. 25-26, 37-39 og 154-155 – ikke er grundlag for at antage, at der skulle gælde en anden ordning for nordiske statsborgere, der efter udlændingelovens § 1 har ret til ophold her i landet uden opholdstilladelse, end for udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse. Udlændingelovens § 1 må på denne baggrund forstås med forbehold for tilfælde, hvor der i henhold til § 3, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik er truffet afgørelse om hjemsendelse.

Med henblik på i fremtiden at undgå tvivl om rækkevidden af bestemmelsen i § 18 foreslås bestemmelsens ordlyd justeret i overensstemmelse med Indenrigsministeriets (i dag Integrationsministeriets) af Højesteret tiltrådte retsopfattelse, således at det præciseres, at ikke alene den opholdsret, som tilkommer en person, der er meddelt opholdstilladelse, men også den opholdsret, som tilkommer en person, der har ret til ophold her i landet uden en sådan tilladelse, bortfalder, når der af forsørgelsesmæssige grunde er truffet afgørelse om, at en udlænding, der ikke har de fornødne midler til sit underhold, skal hjemsendes.

Det bemærkes i den forbindelse, at en udlænding, der efter reglerne i kapitlerne 1 og 3-5 a i udlændingeloven, herunder § 18, ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse, og at politiet, dersom udlændingen ikke udrejser frivilligt, drager omsorg for udrejsen, jf. udlændingelovens § 30, stk. 1 og 2, 1. pkt.

Til nr. 3

Der er tale om en lovteknisk ændring.

Til nr. 4

Efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 28, stk. 1, nr. 5, 1. pkt., kan en udlænding, der ikke har opholdstilladelse her i landet, og en nordisk statsborger, der ikke har fast bopæl her i landet, afvises ved indrejsen fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, hvis den pågældende udlæn-